

[Landbrugsministeren.]

to Maader: det kan fremstilles af Produkter, der kommer fra Koen, og det kan fremstilles af indførte Fedtstoffer af vegetabilsk Oprindelse. Det er to forskellige Slags Flødeis, den naturlige Flødeis og den kunstige Flødeis. Det, Lovforslaget nu siger i fuldstændig Analogi med vor Smør- og Margarine Lovgivning gennem 30 Aar, er dette, at enhver har Lov til at fremstille disse Produkter, men man maa ikke i samme Fabrik fremstille begge Slags Flødeis. En Margarinefabrikant kan meget vel fremstille ogsaa Flødeis af Komælk eller Kofløde, men han maa ikke fremstille det i samme Lokale som kunstig Flødeis eller i en Margarinefabrik. En Mejerist maa ogsaa godt fremstille begge Slags, men i Mejeriet maa han kun fremstille den Flødeis, der laves af Koens Produkter; hvis han vil fremstille den kunstige Flødeis, maa han lave en egen Virksomhed for den. Det forekommer mig dog, at det er ganske klart, og at Sol og Vind her er skiftet ganske lige.

Men saa er der et andet Hensyn, der kommer til, og det er, at ved Siden af det, vi her har nævnt, nemlig Flødeis til Konsum for Mennesker, har Mejerierne i Modsætning til Margarinefabrikkerne en ganske særlig Interesse i at fremstille kunstige Fedtemulsioner til Føde for Kalve og Svin. Der er adskillige Mejerier, der har paa-begyndt noget saadant og sat Penge i det, som det ærede Medlem talte om. I Jylland var der saaledes flere Mejerier, der gik ind i denne Fabrikation, og de havde en særdeles god Begrundelse derfor. De sagde: Denne kunstige Sødme, som kun koster en Trediedel af den almindelige Sødme — og som de altsaa troede kunde erstatte Sødme til Opfodring af Kalve og Svin —, er noget, vi Mejerier skal lave, for saa kan Landmændene sende deres rigtige Sødme ind med Mælkevojnene, og saa sender vi den kunstige Mælk tilbage med Vognene. Der var mange, der saa en Fremtid i dette, det drejede sig om mange Millioner, hvis det virkelig var realisabelt, og der var mange Tilhængere af det. Saa snart som det blev mig bekendt — og dette vil jeg særlig sige til det ærede Medlem Hr. A. C. Mortensen —, at jyske Mejerier var begyndt derpaa, udstedte jeg et absolut Forbud derimod, og de fik hverken 2 eller 6 Aar til at afvikle i, de maatte afvikle øjeblikkelig, og jeg havde Lovhjemmel dertil i Henhold til Smørloven. Jeg følte mig overbevist om, at det vilde være overmaade forkasteligt, om man tillod Mejerierne, som i Virkelig-

heden havde stor Interesse deri, at arbejde med disse kunstige Fedtstoffer og det er dem derfor absolut forbudt. Det er muligt, at den Flødeis, der vil blive anvendt til Menneskeføde, slet ikke vil blive rigtig Flødeis, det er muligt, at den kunstige Flødeis, den, der er dannet af Plantefedtstoffer, og som sandsynligvis kan laves lige saa tiltalende, lige saa velsmagende og lige saa nærende i og for sig og betydeligt billigere, kommer til at slaa den anden ud. Men selv om det sker, maa Mejerierne ikke lave den. Margarinefabrikkerne, eller hvem der ellers vil, har Lov til det, men den Mand, som har et Mejeri, maa ikke lave den. Man kan altsaa lige saa godt sige, at der her sker et Indgreb i Mejeriernes frie Ret, men det er det heller ikke. Jeg siger igen: Der er intet Monopol. Ethvert Medlem af dette Ting, enhver Mand og Kvinde i Landet kan fremstille Flødeis og Fedtemulsioner til Foderbrug, og de kan selv vælge, hvilken Slags Flødeis de vil fremstille, og de kan ogsaa godt lave begge Slags blot ikke paa samme Fabrik, ligesom der heller ikke maa fremstilles Smør og Margarine paa samme Fabrik. Jeg synes, det er enkelt og klart, og al denne Tale om Beskyttelse og Værn for Mejeribruget — man kan lige saa godt sige: Beskyttelse og Værn for Margarinefabrikationen — kommer slet ikke denne Sag ved. Er der en Margarinefabrikant, der vil fremstille naturlig Flødeis, saa er det ikke forbudt, det er ham kun forbudt at gøre det i Margarinefabrikken, lige saa vel som det er forbudt ham at fremstille Piskefløde eller Smør eller Ost i en Margarinefabrik.

Hvis de Herrer har overtænkt de Betragtninger, de her har givet Udtryk for, maa de jo kræve, at hele vor Smør- og Margarine Lovgivning ophæves. Saa maa Margarinefabrikanterne have Lov at lave Smør og Mejerierne at lave Margarine, og der er ikke Tvivl om, at enkelte Virksomheder vil have stor Interesse deri. Det er klart, at naar man først har bygget et Mejeri, er det let at indlemme en Margarinefabrik deri, mange Ting kunde laves billigere og bekvemmere. Men selvfølgelig tillader vi det ikke, og enhver, der er kendt med disse Forhold, vil vide, hvad Betydning denne Lovgivning har haft ikke blot for vor Smørekspport, som der har været talt om, men ogsaa for Sikringen af Konsumenternes Interesser. Derfor vil jeg sige, at alle de Betragtninger, som er fremført her og fremført med ret stor Styrke, gør slet ikke Indtryk paa mig, fordi det ligger saa klart for mig, at man ikke har forstaaet, hvad der